

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **X**, zastoupen Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 2. 7. 2020, č. j. 2 Az 78/2018 - 30,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 11. 2018, č. j. OAM-1/ZA-ZA11-LE24-R2-2017-II., neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“).

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji zamítl v záhlaví uvedeném rozsudkem. Konstatoval, že žalovaný zjistil skutkový stav v dostatečném rozsahu. Z jeho rozhodnutí je zřejmé, na základě jakých úvah a skutečností nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana. Žádnými vadami netrpí ani výroková část rozhodnutí. Žalovaný nepochybil ani tím, že neposuzoval žádost žalobce a jeho matky společně, v rozhodnutí se situací matky detailně zabýval. Pohovor se žalobcem nebyl s ohledem na zjištěný skutkový stav nezbytný. Žalovaný se rovněž řádně zabýval situací na Ukrajině. Vycházel z aktuálních, objektivních a relevantních informací. Podrobně se vypořádal s tím, proč neshledal důvody pro udělení mezinárodní ochrany žalobci. Vyvrátil přitom tvrzení jeho matky o nebezpečí jejich nuceného odloučení z důvodu jí hrozícího uvěznění pro účast v rusínském hnutí a protistátní aktivity jejího manžela. Řádně zdůvodnil, proč žalobci při návratu do vlasti nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí. Závěrem městský soud zdůraznil, že postavení dítěte žádajícího o mezinárodní ochranu se ve většině případů od postavení rodiče či rodičů žádajících rovněž o udělení mezinárodní ochrany. V podrobnostech zdejší soud odkazuje na znění napadeného rozsudku městského soudu, který je stejně jako zde uváděná judikatura Nejvyššího správního soudu k dispozici na www.nssoud.cz.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítl, že se městský soud kvalitativně nevypořádal s žalobními námitkami, ale pouze formálně převzal závěry žalovaného. Nebyla tak naplněna přezkumná funkce soudního řízení. Rozhodnutí žalovaného bylo zmatečné a nepřezkoumatelné. I přes jeho obsáhlost z něj není zřejmé, které okolnosti považoval žalovaný za rozhodné. Vadou nepřezkoumatelnosti je zatížen i napadený rozsudek, neboť v něm absentují jakékoliv úvahy o důvodu, pro který stěžovatel žádal o mezinárodní ochranu. Stěžovatel nespojoval žádost o mezinárodní ochranu s válečným konfliktem na východě Ukrajiny či snahou o legalizaci pobytu, ale s rusínským původem. V souvislosti s prorusínskými aktivitami hrozí matce stěžovatele na Ukrajině věznění, týrání či usmrcení. Stěžovatel jí může být odebrán a umístěn do jiné rodiny. Žalovaný ani městský soud nezohlednili individuální situaci stěžovatele a jeho matky, toliko přihlédli k obecným zprávám o situaci na Ukrajině. S ohledem na nízký věk stěžovatele však měly být důvody jeho žádosti posuzovány ve spojitosti se situací jeho matky. Mělo být přihlédnuto rovněž k tomu, že v České republice chodí do školy a má zde vybudovanou sociální síť. V zemi původu se nemá kam vrátit, neboť se od něj i jeho matky zbytek rodiny odvrátil. Přijaté řešení tak není v souladu s veřejným zájmem a neodpovídá okolnostem dané věci. Stěžovatel rovněž namítl, že podklady rozhodnutí nesplňují požadavek na aktuálnost. Vzhledem k uvedenému navrhl, aby kasační soud rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

IV.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel důvodnost kasačních námitek. Uvedl, že jeho rozhodnutí i rozsudek městského soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Zabýval se důvody uvedenými v žádosti o mezinárodní ochranu, přičemž vycházel z údajů poskytnutých matkou stěžovatele. Pro posouzení situace v zemi původu použil aktuální informace. Matka stěžovatele nevyužila možnosti se k těmto podkladům vyjádřit a ani v žalobě nebyly uvedeny aktuálnější či přílehavější informace. Žalovaný i městský soud posuzovali rovněž hrozbu odloučení stěžovatele od matky. Žalovaný navrhl, aby zdejší soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, případně ji jako nedůvodnou zamítl.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešení právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může

pokračování

jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 30.

[7] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[8] Stěžovatel se k přijatelnosti kasační stížnosti nijak nevyjádřil. V dané věci nevystala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Městský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. Městský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[9] Stěžovatel dovozoval nepřezkoumatelnost rozsudku. K tomu, kdy jsou správní či soudní rozhodnutí nepřezkoumatelná, se Nejvyšší správní soud opakovaně vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS; ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS; ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008; č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS. Rozsudek městského soudu zcela vyhovuje požadavkům stanoveným touto judikaturou. Jelikož stěžovatel v žalobě nijak konkrétně nezpochybnil závěry žalovaného, nebylo povinností městského soudu se jeho převážně obecnými žalobními námitkami zevrubněji zabývat (viz např. rozsudek tohoto soudu ze dne 24. 5. 2016, č. j. 4 Azs 59/2016 - 34). Platí totiž, že kvalita žaloby předurčuje kvalitu a obsah rozhodnutí soudu (viz např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 Afs 104/2004 - 54). Za nepřezkoumatelné nelze považovat ani rozhodnutí žalovaného. Je z něj jednoznačně seznatelné, jaké skutečnosti vzal za rozhodné a proč neshledal existenci důvodů pro udělení mezinárodní ochrany stěžovatelů. Městský soud tak nepochybil ani tím, že se s takto řádně odůvodněnými závěry žalovaného ztotožnil (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 23. 4. 2020, č. j. 7 Azs 148/2019 - 28). Z rozsudku je zřejmé, že si osvojil rovněž závěr žalovaného o nedůvodnosti obav z odloučení stěžovatele od jeho matky z důvodu pronásledování pro účast matky na setkání Rusínů (body 31 a 35 rozsudku). Věnoval se tedy důvodům, pro které stěžovatel žádal o udělení mezinárodní ochrany, a tyto úvahy v napadeném rozsudku neabsentují, jak tvrdí stěžovatel.

[10] Nelze nic vytknout ani tomu, že se městský soud vyjádřil i k otázce probíhajícího konfliktu na Ukrajině. Stěžovatel v žalobě mj. výslovně uvedl, že „*aktuálně je situace na Ukrajině velmi nestabilní vzhledem ke konfliktu s Ruskem*“. Zároveň namítal chybné posouzení důvodů pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu, dle kterého se za vážnou újmu, pro kterou je možné cizinci udělit doplňkovou ochranu, považuje *vážné obroženi života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu*. Trval na tom, že na Ukrajině probíhá ozbrojený konflikt, přičemž odkazoval na rozsudek zdejšího soudu ze dne 13. 3. 2009, č. j. 5 Azs 28/2008 - 68. Na tyto námitky městský soud velmi přiléhavě reagoval, když zdůraznil, že ozbrojený konflikt se omezuje

toliko na dvě z celkového počtu dvaceti čtyř administrativních oblastí, na něž je Ukrajina rozdělena.

[11] I otázkou zjišťování skutkového stavu se opakovaně zabývala judikatura zdejšího soudu, srov. např. rozhodnutí ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 48, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 - 63, ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004 - 42, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 - 66. Žalovaný postupoval v souladu s uvedenou judikaturou. Vycházel z pohovorů s matkou stěžovatele a z dostatečného množství podkladů, které byly přiměřeně aktuální (např. Výroční zpráva organizace Amnesty International 2018 ze dne 22. 2. 2018, Informace Ministerstva zahraničních věcí č. j. 110372/2018-LPTP ze dne 16. 5. 2018 a č. j. 111866/2018-LPTP ze dne 12. 6. 2018, Informace OAMP Ministerstva vnitra Ukrajina – Situace v zemi ze dne 14. 9. 2018, Informace OAMP k postavení Rusínů na Ukrajině ze dne 16. 10. 2017 a další podklady z let 2018 a 2017, podrobně viz napadený rozsudek). Shromážděné podklady pak splňují požadavky na aktuálnost předpokládané judikaturou zdejšího soudu (viz např. rozsudky ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71, či usnesení ze dne 26. 1. 2011, č. j. 4 Azs 29/2010 - 42 a ze dne 5. 8. 2020, č. j. 5 Azs 369/2019 - 35). Podklady, se kterými žalovaný a následně i městský soud pracovali, byly relevantní, důvěryhodné, vyvážené a aktuální zejména s ohledem na skutková tvrzení stěžovatele respektive jeho matky. Stěžovatel neuvedl v žalobě ani kasační stížnosti nic, co by aktuálnost použitých zpráv zpochybňovalo. Neuvedl, v čem se situace na Ukrajině měla od doby zpracování uvedených zpráv změnit a v čem by tyto zprávy měly skutečné situaci na Ukrajině odporovat. Jeho námitky ustaly na pouhém obecném tvrzení, bez jakékoli individualizace ve vztahu k okolnostem nyní projednávané věci.

[12] Věc byla řádně posouzena i z hlediska hrozby možného odloučení stěžovatele od jeho matky z důvodu jejich rusínského původu a prorúsínských aktivit matky na území ČR. Žalovaný i městský soud řádně a přesvědčivě zdůvodnili, proč není dána reálná hrozba uvěznění matky či odebrání stěžovatele matce. Otázkou situace rusínské menšiny na Ukrajině se pak zdejší soud již opakovaně zabýval (srov. usnesení ze dne 27. 5. 2020, č. j. 2 Azs 8/2019 - 35, ze dne 19. 12. 2018, č. j. 2 Azs 231/2018 - 28, či ze dne 16. 10. 2017, č. j. 6 Azs 305/2017 - 26, v obecné rovině též usnesení, která se věnují bezpečnostní situaci rusky hovořícího obyvatelstva na Ukrajině, ze dne 8. 3. 2018, č. j. 9 Azs 383/2017 - 23, či ze dne 7. 2. 2018, č. j. 6 Azs 378/2017 - 25). Zdejší soud má tedy za to, že skutkový stav byl zjištěn dostatečně, a to i z hlediska individuálních okolností případu. Žalovaný i městský soud přihlédl rovněž k situaci matky, nikoliv pouze stěžovatele, což odpovídá tomu, že právě ze skutečností týkajících se matky stěžovatel své důvody pro udělení mezinárodní ochrany dovozoval. Nutno zdůraznit, že žalovaný přesvědčivě zpochybnil či dokonce vyvrátil tvrzení matky stěžovatele týkající se účasti otce v bojích na východě Ukrajiny na straně povstalců. Dle zjištění žalovaného bylo otci stěžovatele dne 3. 10. 2016 uděleno povolení k trvalému pobytu v Polsku s platností do 5. 10. 2026, a tento se z důvodu zaměstnání ke dni 23. 1. 2018 přihlásil k pobytu na ubytovně v Ostravě. Ke zjištěným rozporům mezi skutkovou verzí stěžovatele a zjištěními žalovaného se jeho matka nijak nevyjádřila, odmítla vypovídat. Rovněž tuto skutečnost žalovaný ve svém rozhodnutí řádně zohlednil. Lze uzavřít, že stěžovatel nenabídl taková věrohodná tvrzení, z nichž by vyplývalo, že by měl být v případě návratu do země původu vystaven pronásledování či přímým hrozbám nebo způsobení vážné újmy.

[13] Žalovaný a městský soud se zabývali rovněž namítanými sociálními vazbami nezletilého stěžovatele v České republice a absencí zázemí na Ukrajině. Tuto otázku posoudili v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu, z níž vyplývá, že vytvoření sociálních vazeb na území České republiky a současně jejich absence v domovském státě nejsou důvodem k udělení

pokračování

mezinárodní ochrany, resp. konkrétně doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu (srov. rozsudek ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012 - 28, usnesení ze dne 27. 3. 2019, č. j. 8 Azs 255/2018 - 73). Ve vztahu k významu sociálních vazeb přiměřeně srovnej též rozsudky ze dne 26. 7. 2007, č. j. 2 Azs 30/2007 - 69, ze dne 27. 3. 2019, č. j. 6 Azs 315/2018 - 46, či ze dne 26. 3. 2020, č. j. 6 Azs 258/2019 - 31.

[14] Zdejší soud považuje za vhodné na závěr uvést, že neudělení žádné z forem mezinárodní ochrany v posuzovaném případě nebrání stěžovateli a jeho matce v tom, aby svůj rodinný život mohli realizovat na území České republiky či států Evropské unie prostřednictvím pobytového oprávnění, a to i v návaznosti na pobytové oprávnění otce stěžovatele na území Polska, přiměřeně srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 12. 2017, č. j. 9 Azs 247/2017 - 64, či rozsudek ze dne 30. 1. 2020, č. j. 2 Azs 254/2019 - 26.

[15] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[16] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. října 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu